

Indsatsplan for bekæmpelse af kæmpe- bjørneklo Aarhus Kommune

Foto: Aarhus Kommune

Teknik og Miljø

Indholdsfortegnelse

Baggrund for indsatsplan	3
Lovgrundlag	3
Indsatsområde og gyldighedsperiode.....	3
Bekæmpelsespligt.....	3
Bekæmpelsesfrister	4
Håndhævelse af indsatsplanen	4
Kontrol.....	4
Opfølgning på manglende bekæmpelse	4
Miljøvurdering	5
Klagemuligheder.....	5
Meld fund af kæmpe-bjørneklo til kommunen	5

Baggrund for indsatsplan

For at komme udfordringen med kæmpe-bjørneklo til livs, kræves en indsatsplan, der skal sikre en effektiv bekæmpelse af planten og nedbringe dens udbredelse i Aarhus Kommune. Indsatsplanen forpligter alle grundejere i Aarhus Kommune - både private og offentlige - til at bekæmpe eventuelle forekomster.

Kæmpe-bjørneklo er en invasiv plante, som er uønsket i den danske natur (se bilag A for identificering af kæmpe-bjørneklo). Den breder sig hurtigt og danner store skyggende bestande, hvorved naturligt hjemmehørende plantearter udkonkurreres. Når græsser og urter forsvinder, forsvinder også en stor del af de dyrearter som er knyttet til vegetationen, og biodiversiteten mindskes.

Langs vandløb er kæmpe-bjørneklo særlig uønsket, da frøspredning via vandløb er særlig effektiv. Derudover øges risikoen for jordskred ved skrænter langs vandløb om vinteren, når planten visner og efterlader bar jord. Ved jordskred øges risikoen for udvaskning af næringsstoffer til vandløb og videre til havet. Dette kan være med til at forringe levevilkårene for dyr og planter.

Udover de økologiske problemer udgør kæmpe-bjørneklo også en alvorlig sundhedsrisiko for mennesker. Saften fra kæmpe-bjørneklo er giftig og kan ved berøring fremkalde eksem-lignende udslæt, som forårsager brandsårsskader. Saftens virkning forstærkes af sollys, og derfor er det vigtigt ikke at udsætte det berørte hudområde for sollys.

Lovgrundlag

Grundlaget for denne indsatsplan er bekendtgørelse nr. 842 af 23. juni 2017 om bekæmpelse af kæmpe-bjørneklo. På baggrund af bekendtgørelsen kan kommunen vedtage en indsatsplan, som pålægger ejere af arealer, hvor der findes kæmpe-bjørneklo, at bekæmpe planten i overensstemmelse med indsatsplanen.

Lovteksten kan ses på Retsinformation.dk ([Bekendtgørelse om bekæmpelse af kæmpebjørneklo](#)).

Denne bekendtgørelse er fastsat i lovbekendtgørelse nr. 1041 af 10. juli 2023 om drift af landbrugsjorder ([Bekendtgørelse af lov om drift af landbrugsjorder](#))

Indsatsområde og gyldighedsperiode

Indsatsområdet er gældende for hele Aarhus Kommunes geografiske område, og gælder for både private og offentlige arealer.

Indsatsplanen er gældende fra 2026. Indsatsplanen vil blive taget op til revision, hvis det vurderes nødvendigt.

Bekæmpelsespligt

Med denne offentlige indsatsplan er både offentlige og private grundejere forpligtede til at bekæmpe forekomster af kæmpe-bjørneklo. Pligten gælder også for forvaltere af forpagtede arealer. Aarhus Kommune har pligt til at bekæmpe på egne arealer.

Bekæmpelsen af kæmpe-bjørneklo skal ske effektivt, så den enkelte plante dør, hvorved det undgås, at planten får mulighed for at danne blomst og frø.

Bekæmpelsen skal ske mange år i træk, for at sikre, at bestanden forsvinder, da frøene i jorden kan overleve i mange år.

Uanset hvilken bekæmpelsesmetode, der vælges, kræver indsatsen gentagne opfølgninger i løbet af vækstsæsonen (se bilag B for en gennemgang af bekæmpelsesmetoder). Bekæmpelsen skal altid udføres på en sådan måde, at den enkelte plante ikke reproducerer sig selv ved frøspredning.

Bekæmpelsesfrister

Den bedste bekæmpelse sker tidligt på sæsonen, da planterne på dette tidspunkt er nemme at se, og bekæmpelsen er lettere grundet plantens størrelse og den køligere temperatur.

Det er vigtigt, at man selv løbende fører tilsyn efter hver bekæmpelsesindsats igennem hele sæsonen. Herved opdages planter, der tidligere er blevet overset, samt nye planter, som også skal fjernes. En vedvarende og systematisk bekæmpelse er derfor nødvendig for at opnå et godt resultat.

Bekæmpelsen af kæmpe-bjørneklo skal være effektiv og finde sted inden d. **1. juli**.

Håndhævelse af indsatsplanen

Kontrol

For at sikre en målrettet og effektiv indsats vil Aarhus Kommune foretage regelmæssige tilsyn af arealer med forekomst af kæmpe-bjørneklo. Tilsynene foretages for at holde øje med, at der ikke er planter, der blomstrer. Aarhus Kommune har til enhver tid, mod forevisning af behørig legitimation, adgang til arealer omfattet af indsatsplanen.

Opfølgning på manglende bekæmpelse

Hvis Aarhus Kommune konstaterer, at bekæmpelse af kæmpe-bjørneklo ikke foretages i overensstemmelse med bestemmelserne i denne indsatsplan, vil ejer blive anmodet om at foretage bekæmpelse gennem et påbud med frist på minimum 14 dage.

I påbuddet vil der blive oplyst, hvornår kommunen vil føre tilsyn med, om arbejdet er udført, og der vil blive informeret om, at kommunen kan foretage bekæmpelsen for ejers regning, hvis fristen ikke overholdes. Hvis Aarhus Kommune udfører

bekæmpelsen for ejers regning, fastsættes beløbet ud fra dokumentation for tidsforbrug og omkostninger.

Miljøvurdering

Aarhus Kommune har vurderet, at indsatsplanen ikke er omfattet af bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) (LBK nr. 4 af 03/01/2023) - herefter refereret til Miljøvurderingsloven.

Miljøvurderingslovens formål er at sikre et højt miljøbeskyttelsesniveau, og at bidrage til integrationen af miljøhensyn under udarbejdelsen og vedtagelsen af planer. Dette med henblik på at fremme en bæredygtig udvikling, ved at der gennemføres en miljøvurdering af planer, som kan få væsentlig indvirkning på miljøet.

Aarhus Kommune vurderer ikke, at indsatsplanen fastlægger rammer for fremtidige anlægstilladelser, eller medfører et krav om en vurdering af virkningen på et internationalt naturbeskyttelsesområde. Indsatsplanen indeholder derimod en beskrivelse af kommunens indsatser til håndhævelse af bekæmpelse af invasive arter for grundejere. Det vurderes derfor, at der ikke er tale om en plan, som fastlægger en betydningsfuld helhed af kriterier for tilladelser til bestemte aktiviteter.

Klagemuligheder

Modtagere af påbud om bekæmpelse kan påklages til Miljøstyrelsen.

De klageberettigede er modtager af påbud samt organisationerne Landbrug og Fødevarer, samt Danmarks Naturfredningsforening og Friluftsrådet ved deres hovedorganisationer. Klagevejledning vil være en del af påbuddet.

Klage kan sendes til Aarhus Kommune enten via e-mail:

bjoernekle@mtm.aarhus.dk

eller via adressen:

Teknik og Miljø

Karen Blixens Boulevard 7

8220 Brabrand

Klagen skal indgives inden 4 uger fra datoen for modtagelsen af afgørelsen. Når Aarhus Kommune har modtaget klagen, vil klagen blive videresendt til Miljøstyrelsen sammen med kommunens bemærkninger til sagen.

En klage vil ikke have opsættende virkning, dvs. bekæmpelsen stadig skal udføres jf. påbuddet.

Meld fund af kæmpe-bjørneklo til kommunen

Kæmpe-bjørnekloen skal bekæmpes. Derfor skal Aarhus Kommune kende kæmpe-bjørnekloens udbredelse i kommunen, og det kan du være behjælpelig med.

Grundlaget for en effektiv bekæmpelse er, at kommunen har kendskab til alle de steder, hvor kæmpe-bjørnekloen forefindes indenfor kommunegrænsen. Du kan hjælpe med kommunens registreringer, hvis du tipper kommunen, når du observerer kæmpe-bjørneklo.

Indberetningen kan gøres via appen "Borgertip", eller gennem linket [Borgertip](#).

Det er også muligt at sende en mail til **bjoernekle@mtm.aarhus.dk** med angivelse af lokation (gerne på et kort) samt billeder af planten.